



Årsrapport 2023  
Senter for seniorpolitikk

ÅRSMØTET 12. JUNI 2024



## Innhold

1.	Innledning.....	2
2.	Forsknings- og utviklingsarbeid.....	2
	Større prosjekter .....	2
	Kartleggingsprosjekter for ulike bransjer og yrker.....	2
	Andre rapporter .....	3
	Norsk seniorpolitisk barometer 2023 – undersøkelse blant ledere.....	3
	Internasjonale trender og utviklingstrekk.....	4
3.	Rådgivning og veiledning.....	4
4.	Kommunikasjon og samfunnspåvirkning.....	4
	Arrangementer og møteplasser.....	4
	Medieoppmerksomhet og videreutvikling av nettsider, nyhetsbrev og sosiale medier.....	5
5.	Samarbeidsprosjekter .....	6
	Samarbeidet med NAV .....	6
	Samarbeid med andre organisasjoner om kunnskapsformidling.....	6
6.	Interne forhold og økonomi.....	7
	Formell organisasjon.....	7
	Styret .....	8
	Administrasjonen.....	8

## 1. Innledning

Årsrapporten gir en beskrivelse av hva SSP har arbeidet med og oppnådd innenfor de ulike mål- og innsatsområdene i 2023. Grunnlaget er strategiplanen for årene 2020 - 2023, samt føringene i tildelingsbrevet fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, og styrets løpende vedtak.

## 2. Forsknings- og utviklingsarbeid

Arbeids- og inkluderingsdepartementet gir enkelte føringer for FoU-aktivitetene: SSP skal prioritere praksisnære FoU-prosjekter, gjerne i samarbeid med virksomheter og organisasjoner. SSPs strategiplan for 2020-2023 og den løpende FoU-planen gir retning og prioriteringer for FoU-aktivitetene.

Det er har vært god aktivitet på FoU-området også i 2023, med flere igangsatte og pågående prosjekter og kartlegginger. For fullstendig oversikt over FoU-prosjekter og andre faglige rapporter henviser vi til SSPs hjemmesider, [www.seniorpolitikk.no](http://www.seniorpolitikk.no).

### Større prosjekter

«Veier ut av arbeidslivet – senkarrierer og yrkesavgang». (NOVA/ HINN). Prosjektet undersøker overgangen fra arbeidslivet til pensjonisttilværelsen, og hvordan en slik overgang planlegges. Prosjektet ble presentert på et hybrid seminar den 14. mars. Noen viktige funn:

- Muligheter for ulike fleksible overgangsordninger kan bidra til at flere jobber lenger.
- Manglende dialog og kommunikasjon med leder om overgangen kan fremskynde beslutning om å pensjonere seg.
- Manglende plan for overgangsfasen kan fremskynde beslutning om å pensjonere seg.

Prosjektet «Fleksibilitet som personalpolitisk virkemiddel på arbeidsplassen for at flere skal fortsette lenger i arbeid» er tildelt Sintef Digital. Prosjektet tar sikte på å utvikle ny kunnskap om hvordan fleksibilitet kan benyttes på arbeidsplassen for å sikre flere gode senkarrierer. Oppstart av prosjektet var 1. desember, og det planlegges ferdigstilt innen utløpet av oktober 2024.

### Kartleggingsprosjekter for ulike bransjer og yrker

«Aldersmangfold i kompetansebedrifter». (AFI) Prosjektet startet opp i 2023, og består av en case-undersøkelse blant tariffbundne bedrifter i Abelia, samt en spørreundersøkelse til ledere i samtlige tariffbundne bedrifter i Abelia. Formålet er å få mer kunnskap om hvordan virksomhetene utvikler kompetansen hos sine eldre



arbeidstakere. SSP, Abelia og Tekna deltar i prosjektet, som blir ferdigstilt i januar 2024.

«Lederes holdninger til, og erfaringer med eldre arbeidstakere i reiselivsbransjen» (AFI) Prosjektet er en forundersøkelse med kvalitative intervjuer av et utvalg ledere innen reiselivsbedrifter. Formålet er å få økt kunnskap om hva ledere i reiselivsnæringen tenker om seniorer/eldre arbeidstakere. Prosjektet forventes ferdigstilt i mai 2024.

#### Andre rapporter

«Eldre arbeidstakere i media» (Kristiania) Eldre arbeidstakere blir sjelden omtalt i redaksjonelle medier. Dekningen er oftest positiv, men anekdotisk knyttet til enkeltpersoner som utmerker seg. Dette gir et skjevt bilde av seniorer i arbeid. Rapporten ble presentert og debattert på et seminar med pressens egne organisasjoner 11. januar.

«Hvordan opplever aldersgruppen 55+ å søke jobb?». (AFI) Rapporten viser at det er vanskeligere å være senior og jobbsøker, men at også eldre arbeidssøkere får ny jobb. Å hjelpe en jobbsøkende senior handler også om å mobilisere deres indre motivasjon og kanalisere tanker og krefter i positiv retning. Rapporten ble lansert på et hybrid frokostseminar fredag 17. februar.

#### Norsk seniorpolitisk barometer 2023 – undersøkelse blant ledere

Årets undersøkelse ble presentert under SSPs forskningskonferanse 3. november. Undersøkelsen ble som tidligere gjennomført av Ipsos, og utvalget bestod av 1203 respondenter, 602 ledere i private virksomheter og 601 ledere i offentlig sektor.

Barometeret viser at bl.a. at eldre arbeidstakere oppleves som stadig «yngre» og mange ledere er svært positive til deres prestasjoner. I 2023 regnes du først som «eldre» når du nærmer deg 59 år – nesten 3 år senere enn for bare to år siden. Mange ledere mener også at 70-åringene kan yte like mye i jobb som folk som er 10-15 år yngre.

Undersøkelsen viser også at på tross av disse positive holdningene gir dette få utslag i personalpolitikken. Nær halvparten av lederne foretrekker å ansette en person under 30 framfor en over 60. Det er fortsatt slik at seniorer forbigås også ved intern rekruttering og forfremmelser, de deltar sjeldnere på kurs og blir nedprioritert ved innføring av ny teknologi.



### Internasjonale trender og utviklingstrekk

SSP besøkte i august Göteborgs Universitet og Centre for Ageing and Health – AgeCap – hvor vi møtte en rekke forskere og fikk en bred orientering om senterets arbeid.

SSP besøkte i januar *ÆldreSagen* og *Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø* (NFA) i Danmark. Vi ble informert om utviklingen i seniorsysselsettingen i Danmark, og fikk orientering om danske forskningsprosjekter innen aldring, helse og sysselsetting. Danmark vedtok 24. april 2023 å etablere et *Videnscenter til fastholdelse av seniorer i arbeidslivet*. Det danske senteret er inspirert av SSPs formål og organisering.

### 3. Rådgivning og veiledning

Rådgivning og veiledning er et hovedområde i strategiplanen for 2020-2023. Det jobbes kontinuerlig med å utvikle dette området, fra rene innlegg og foredrag til mer rådgivning, opplæring og prosessveiledning til virksomheter, kommuner og etater.

I 2023 deltok SSP på mer enn 110 samlinger, kurs og seminarer, fysisk eller digitalt. Det er spesielt gledelig at flere aktører nå ønsker at SSP skal bidra inn i ulike utviklingsprosesser. Eksempelvis ble SSP høsten 2023 forespurrt om å være med å utvikle og bidra til opplæringen av yngre ledere i DNB, med vekt på temaene «forlenget yrkeskarriere» og «ledelse av eldre medarbeidere». Vi har også deltatt i gjennomføringen av Abelian HR- konferanse 16.-17. november. Konferansen tok opp tema som utenforskap og behovet for å beholde eldre arbeidstakere lengre. SSP deltok også i en panelsamtale under årskonferansen til NHO Service og Handel.

Om lag halvparten av møtene og samlinger var rettet mot senior arbeidstakere, de øvrige er for tillitsvalgte i organisasjonene, HR- og ledergrupper i privat og offentlig sektor, bl.a. KDD, direktorater, kommuner, helseforetak og en rekke av arbeidslivets organisasjoner.

### 4. Kommunikasjon og samfunnspåvirkning

#### Arrangementer og møteplasser

SSP har arrangert flere møter og seminarer knyttet til framleggelsen av egne FoU-prosjekter, ref. kap. 2. I tillegg deltar SSP på andres arrangementer med innlegg og kommentarer. Kari Østerud deltok på to arrangementer under Arendalsuka i august.

Den 8. nasjonale kongress i aldersforskning ble arrangert 23.–24. oktober. SSP bidro her med flere faglige innlegg, bl.a. under del-sesjonen om eldre i arbeidslivet.

SSPs årlige forskningskonferanse ble arrangert 3. november, og om lag 600 deltakere var påmeldt fysisk eller digitalt. Som i tidligere år ble hovedfunnene i Norsk seniorpolitisk barometer presentert av IPSOS. I tillegg ble det presentert rapporter og analyser fra forskere ved ISF, NOVA og SSP. Barometeret fikk forholdsvis bred pressedekning, med over 50 ulike medieomtaler.

#### Medieoppmerksomhet og videreutvikling av nettsider, nyhetsbrev og sosiale medier

Nettsidene er fortsatt fundamentet i SSPs kommunikasjonsarbeid. I 2023 er det produsert om lag 50 egne nyhetssaker. Det er også laget en ny fakta-side, med oppdaterte tall og fakta, særlig ment til bruk for pressen.

Høsten 2023 ble det gjennomført en leserundersøkelse blant ledere av seniorpolitikk.no og nyhetsbrevet. Sidene oppleves relevante og nyttige, men med enkelte forbedringspunkter.

Rekruttering av lesere og påmeldinger til arrangement kommer primært fra nyhetsbrevet, som sendes ut hver uke. Antallet abonnenter er ganske stabilt, rundt 8.500. Vi regner med ti prosent årlig naturlig avgang på abonnentmassen som følge av jobbskifter og pensjonering, noe som krever jevnlig vervekampanjer og oppfølging av registeret. For å nå flere nye mennesker i våre målgrupper, særlig HR-personer og ledere, har fortsatt utviklingen av informasjon og nyhetsstoff på LinkedIn. Dette har bidratt til at antall følgere øker jevnt, til nærmere 1400.

Kommunikasjonsarbeidet har vært preget av jevn, høy aktivitet også i 2023. SSP har i tillegg til å utvikle egne kommunikasjonskanaler også arbeidet jevnt mot redaksjonelle medier. Det er stadig mer krevende å oppnå redaksjonell omtale i de store mediene. Forskningskonferansen i november, med presentasjon av Norsk seniorpolitisk barometer, har i år gitt mer medieoppmerksomhet enn på lenge, om lag 50 oppslag. Østerud ble intervjuet av TV2, og SSP kom ut med nyheten på NRK og NTB, med stor spredning i både lokalaviser og fagpresse. Dette utløste også verdifulle lederartikler i så ulike medier som Dagens Næringsliv og Dagsavisen, samt LO Aktuelt.

#### Tall over medieoppslag, fra Retriever:

	2023	2022	2021	2020	2019
Unike saker	205 (til 21.11)	193 (til 23.11) 202 hele året	137	126	156
Alle (inkludert samme sak i flere medier)	269 (til 21.11)	283	172	164	190

## 5. Samarbeidsprosjekter

### Samarbeidet med NAV

Arbeids- og velferdsdirektoratet og SSP fornyet den 2. oktober samarbeidsavtalen. Oppmerksomheten rundt dette bidro til en rekke nye henvendelser fra NAV-kontorer over hele landet. I løpet av året har SSP deltatt på arrangementer og samlinger i bl.a. Trøndelag, Moss, Vestland og Oslo. Både arbeidslivsentrene og NAV Marked vil gjerne trekke på SSPs kunnskaper om seniorer som arbeidskraft.

### Samarbeid med andre organisasjoner om kunnskapsformidling

Senter for seniorpolitikk har siden høsten 2022 hatt et samarbeid med Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD) v/Arbeidsgiverpolitisk avdeling. Bakgrunnen er en undersøkelse som DFD gjennomførte blant statlige virksomheter våren 2022, der statlige virksomheter ble spurt om de ønsket å delta i et prosjekt for å styrke egen satsning på seniorpolitikk.

SSP har i 2023 samarbeidet med Norsk Pensjon og en rekke aktører i finanssektoren om å lage informasjonsfilmer for å øke interessen for- og kunnskapsnivået i befolkningen om deres egen pensjonsopptjening. Filmene ble distribuert i hele 2023 i sosiale kanaler, i tillegg til organisasjonenes egne nettsider. Resultatene er meget gode: Det er sterk økning i bruken av Norsk Pensjons nettsider, og økt søkelys på betydningen av lengre yrkesliv. Kontakten med de øvrige deltakerne i prosjektet vurderes som meget god og nyttig.

SSP har videreført samarbeidet med Senteret for et aldersvennlig Norge på områder hvor dette passer inn i strategien. Den 16. november ble det arrangert et seminar med tittelen: «Hvordan kan seniorpolitikk bidra til at flere kommunalt ansatte jobber lenger?» Det deltok 200 personer fra kommunal sektor.

SSP er fortsatt representert i Nasjonalt forum for karriereveiledning så nå ligger under HK-dir. SSP har også besøkt karriereveiledning.no i Tromsø for å utveksle erfaringer og vurdere mulig samarbeid om en styrket karriereveiledning for aldersgruppen 50+.

I 2023 er det etablert ulike samarbeid med bl.a. NHO Reiseliv, Samfunnsbedriftene og DNB om leder- og tillitsvalgtopplæring. Dette blir understøttet av ulike kartlegginger, ref. kap. 2, for å sikre et bedre kunnskapsgrunnlag om seniorer i ulike bransjer, og evaluering av resultatene.

## 6. Interne forhold og økonomi

### Formell organisasjon

Pr 31. desember 2023 har SSP 29 tilsluttede organisasjoner. Alle de store organisasjonene i arbeidslivet, og flere forskningsvirksomheter, direktorater og departementer, er tilsluttet senteret.

Senter for seniorpolitikk har årsmøtet som øverste organ, og årsmøtet velger senterets styre. Årsmøtet i 2023 ble avholdt den 13. juni, med deltakelse fra 16 tilsluttede organisasjoner.

13. februar besøkte Arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen Senter for seniorpolitikk. Samarbeidet- og kontakten med departementet fungerer etter styrets syn meget godt.

	<b>Tilsluttede organisasjoner</b>	<b>Kontaktpersoner:</b>
1	Akademikerne	Sverdrup Svendsen, Nina
2	Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF)	Eftvang, Stine
3	Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)	Russwurm, Sigrid
4	Arbeidsforskningsinstituttet – AFI (OsloMet)	Nørgaard, Elisabeth
5	Arbeidsgiverforeningen Spekter	Kvam, Olav Wendelbo
6	Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD)	Becken, Lars-Erik
7	Kirkerådet - Den norske kirke	Engeseth, Karen Marie
8	HR Norge	Lian, Anne
9	KS	Leinhardt, Marit Roxrud
10	Kunnskapsdepartementet (KD)	Sandlie, Wenche
11	Landslaget for offentlige pensjonister (LOP)	Woldseth, Karin S.
12	Landsorganisasjonen i Norge (LO)	Sæther, Kristin
13	Lederne	By, Liv Spjeld
14	NAV (Arbeids- og velferdsdirektoratet)	Lindseth, Gunnar
15	Norges Bedriftsidrettsforbund	Bolle, Svenn Erik
16	NITO (Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon)	Aarbakke, Knut
17	Norsk Arbeidsmedisinsk forening	Skyberg, Knut
18	Velferdsforskningsinstituttet NOVA, OsloMet	Hellevik, Tale
19	Norsk Pensjon	Tørstad, Trond
20	Norsk Pensjonistforbund	Frilseth, Eyvind
21	Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)	Mildal, Kristin Diserud
22	Pensjonskasseforeningen	Drevsjø, Christer
23	SMB Norge	Rytman, Jørund H.
24	Studieforbundet AOF	Dirdal, Marthe
25	Unio	Strøm, Geir Lyngstad
26	Universitetet i Sørøst – Norge (USN)	Ausland, Liv Hanson
27	Virke (Hovedorganisasjonen Virke)	Hustuft, Ryan
28	Voksenopplæringsforbundet (VOFO)	Sveen, Anne Berit
29	YS	Herø, Hege



## Styret

Det ble avholdt seks styremøter i 2023, hvorav møtet i oktober var i tilknytning til et styreseminar samme dag. I dette seminaret evaluerte styret gjeldende strategiplan og ga innspill til endringer, blant annet på grunnlag av mottatte innspill fra de øvrige tilsluttede organisasjonene.

Den nye strategiplanen ble vedtatt i styremøtet 6. desember. I sammenheng med strategiarbeidet besluttet styret også at det skal iverksettes en prosess for å endre navn på organisasjonen, samt oppdatere den visuelle profilen. Resultatet av denne prosessen planlegges lagt fram for årsmøtet i 2024.

Tre av syv faste styremedlemmer er kvinner. Styret i SSP for perioden juni 2023 – juni 2024 ble valgt på årsmøtet den 13. juni 2023, og består av:

Styremedlemmer	Organisasjon	Verv	Personlig vara	Organisasjon
Kristin Sæther	LO	Leder	Linn Andersen	LO
Kristin Diserud Mildal	NHO	Nestleder	Therese Høyer-Grimstad	NHO
Lars-Erik Becken	DFD	Styremedlem	Ryan Hustuft	Virke
Trude Furunes	UiS	Styremedlem	Tale Hellevik	OsloMet
Håvard Holm	Akademikerne	Styremedlem	Hege Herø	YS
Trond Lesjø	KS	Styremedlem	Olav Wendelbo Kvam	Spekter
Lars Reiersen	Unio	Styremedlem	Kari Mærø Lier	NITO

Som valgkomite for SSP for perioden 2023 – 2024 ble følgende valgt:

- Bjarte Rørmark, KS (leder)
- Tor Idar Halvorsen, LO
- Kari Saastad, Spekter

## Administrasjonen

SSP har syv ansatte i heltidsstillinger, samt en forskerressurs i liten deltid på pensjonistvilkår. Det registrerte sykefraværet i 2023 var på 0,12 prosent.

Administrasjonen har videreført fleksibelt bruk av hjemmekontor, som benyttes i den utstrekning det er hensiktsmessig, knyttet til relevante arbeidsoppgaver.



Seniorrydgiver Linda Hauge ble 21. august formelt tatt opp som doktorgradskandidat ved OsloMet. Forskningsrådet innvilget før sommeren søknaden i deres Offentlig sektor-ph.d.-program. Temaet, som skal være relevant for virksomhetens ansvarsområde, er: «*Yrkesaktivitet i eldre år – kva skal til for at fleire kan, og vil, halde fram i arbeidet til dei passerer dagens gjennomsnittlege avgangsalder på vel 65 år.*» Denne forskningen vil styrke SSPs posisjon som ekspertorgan på seniorpolitikk i arbeidslivet.

SSPs retningslinjer for bruk av personopplysninger, knyttet til utsendelse av nyhetsbrev og annet, er i tråd med personvernlovgivningen og personvernforordningen (GDPR).

SSP har adresse Akersgata 32, 0180 Oslo.

---